

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

Θέμα Α

Α1. Να αποδώσετε περιληπτικά το περιεχόμενο της δεύτερης παραγράφου του Κειμένου 2 «Όσο για τον επαγγελματικό προσανατολισμό ... με περισσότερες επαγγελματικές ευκαιρίες» (60-70 λέξεις).

Μονάδες 15

Στη δεύτερη παράγραφο του κειμένου ο αρθρογράφος επισημαίνει την αναγκαιότητα επαγγελματικού προσανατολισμού. Μέσα από τα λόγια ενός τελειόφοιτου, επισημαίνει αρχικά ότι η έλλειψη επαγγελματικού προσανατολισμού στρέφει τους νέους στα πλέον γνωστά επαγγέλματα, γεγονός που εντείνει τον ανταγωνισμό και την αδυναμία εύρεσης εργασίας. Στη συνέχεια μια τελειόφοιτος ισχυρίζεται ότι η ανάγκη για επιβίωση δεν επιτρέπει στους νέους να κυνηγήσουν τα όνειρά τους, με αποτέλεσμα πολλοί να συμβιβάζονται με την εύκολη λύση ή να επιλέγουν να μεταναστεύσουν στο εξωτερικό. (73 λέξεις)

Θέμα Β

α. Προτού αμφισβητηθεί η έννοια της προόδου, οι άνθρωποι έβλεπαν με αισιοδοξία το μέλλον.

Είναι **Σωστό** διότι στην 1^η παράγραφο η αρθρογράφος επισημαίνει ότι πριν καταρρεύσει η ιδέα της προόδου, το αύριο ήταν πάντα φωτεινό, ανακουφιστικά καλύτερο από το παρόν, μια εποχή πρωτόγνωρων επιτευγμάτων και θαυμάτων.

β. Κατά την τελευταία κρίση, κλονίστηκε η πίστη στο παρόν.

Είναι **Σωστό** διότι στην 1^η παράγραφο η αρθρογράφος επισημαίνει ότι η τελευταία κρίση κατάφερε ένα απροσδόκητο πλήγμα στο παρόν και στη λατρεία του.

γ. Σύμφωνα με την έρευνα, το 47% δήλωσε ότι στο μέλλον θα μειωθεί η ανεξέλεγκτη παραπληροφόρηση.

Είναι **Λάθος** διότι στην 2^η παράγραφο η συντάκτρια τονίζει ότι το 47% δήλωσε ότι η ζωή θα είναι χειρότερη και συγκεκριμένα ότι θα αυξηθεί η ανεξέλεγκτη παραπληροφόρηση.

δ. Δεν επαληθεύτηκαν ποτέ ιστορικά τα πολύ απαισιόδοξα ή τα πολύ αισιόδοξα σενάρια για την πορεία του ανθρώπου.

Είναι **Σωστό** καθώς στην 4^η παράγραφο επισημαίνεται ότι όπως αφηγείται η Ιστορία, δεν επιβεβαιώθηκαν ούτε οι μεγάλοι φόβοι ούτε οι υψηλές προσδοκίες που έτρεφαν οι άνθρωποι ανά τους αιώνες.

ε. Το παρόν δεν μας επιτρέπει πλέον να οραματιστούμε το μέλλον.

Είναι **Λάθος** καθώς στην τελευταία παράγραφο τονίζεται το αντίστροφο, ότι το παρόν δεν μας αποτρέπει να φανταστούμε το μέλλον. **Μονάδες 10**

B2. α. (μονάδες 8).

Τίτλος με **κυριολεκτική** χρήση της γλώσσας: «Τα όνειρα των νέων και η διάψευση των προσδοκιών τους»

Τίτλος με **μεταφορική** χρήση της γλώσσας: «Επαγγελματική αποκατάσταση: ένα όνειρο απατηλό!»

β. (μονάδες 7)

Στο κείμενο 1 η συντάκτρια πραγματεύεται την ανάγκη του ανθρώπου να αντιμετωπίσει αισιόδοξα το μέλλον παρά τις ζοφερές προβλέψεις. Η χρήση στατιστικών στοιχείων έρχεται να τεκμηριώσει τις θέσεις της και τα ποσοστά από τις έρευνες που έχουν γίνει προσδίδουν εγκυρότητα, αξιοπιστία και καθιστούν γενικά αποδεκτά τα λεγόμενα και υποστηρίζουν τη θέση της.

Στο κείμενο 2 ο αρθρογράφος επισημαίνει τα όνειρα και τις προσδοκίες των νέων καθώς και τις δυσχέρειες της αγοράς εργασίας στην Ελλάδα. Προκειμένου να ενισχύσει την αξιοπιστία των θέσεών του επικαλείται μαρτυρίες τελειοφίτων, οι οποίοι εκφέρουν γνώμη και παραθέτει ανάλογα αποσπάσματα. Με τον τρόπο αυτό ο συντάκτης δείχνει ότι βασίζεται σε αξιόπιστες πηγές, αφού οι τελειόφοι νέοι και νέες είναι οι μελλοντικοί πολίτες.

B3. Μονάδες 15

Πρόθεση της συντάκτριας του Κειμένου 1, στην τελευταία παράγραφο «Όμως το παρόν ... μπορούμε να κάνουμε;», είναι να **ευαισθητοποιήσει** τους/τις αναγνώστες/αναγνώστριες για την ανάγκη να αντιμετωπίσουμε αισιόδοξα το μέλλον παρά τις δυσοίωνες προοπτικές. Προκειμένου να επιτύχει το στόχο της χρησιμοποιεί **α' πληθυντικό πρόσωπο** («δεν μας αποτρέπει, σωρεύουμε δυνάμεις, επιμένουμε»), γεγονός που προσδίδει αμεσότητα και ζωντάνια, συλλογικότητα και εντάσσει τον εαυτό της μέσα, μετέχει, αφού είναι και η ίδια πολίτης που αγωνιά για το μέλλον, διαμορφώνοντας μια κοινή οπτική γωνία πομπού και δέκτη. Επίσης αξιοποιεί τη **μεταφορική χρήση του λόγου** στο σημείο («Το αύριο, από αδιαπέραστο πέπλο, γίνεται και πάλι πεδίο εκκόλαψης προσδοκιών») υποδηλώνοντας ότι το μέλλον καθίσταται έδαφος πρόσφορο για ελπίδα, κάνει το κείμενο πιο παραστατικό και κατανοητό. Τέλος, αξιοποιεί **το ερωτηματικό, ως σημείο στίξης** στο τέλος της παραγράφου, στο πλαίσιο μιας ρητορικής ερώτησης, που δεν περιμένει απάντηση, τονίζοντας το νόημα της πρότασης, κάνοντας τον αναγνώστη να σκεφτεί και να προβληματιστεί για το τι μέλλει γενέσθαι.

Θέμα Γ

Γ1. Γιατί, κατά τη γνώμη σας,

«Στον Σείριο δακρύσαν τα παιδιά
και βάλαν από εκείνη τη βραδιά

μιαν έγνοια στη μικρούλα τους καρδιά.»;

Να απαντήσετε, αξιοποιώντας τρεις (3) διαφορετικούς κειμενικούς δείκτες του ποιήματος. Θα ήσαστε ικανοποιημένοι/ες ή δυσαρεστημένοι/ες, αν ζούσατε, όπως τα παιδιά στον Σείριο και γιατί;
(150-200 λέξεις)

Στο ποίημα του Ν. Γκάτσου περιγράφεται ΑΛΛΗΓΟΡΙΚΑ η ζωή των παιδιών στον Σείριο. Μέσω του **γ' ρηματικού προσώπου** αποδίδεται παραστατικά η μεταβολή των συναισθημάτων τους. Έτσι, ο ποιητής τονίζει ότι τα παιδιά στον Σείριο δεν γνώριζαν την φρίκη του πολέμου και του θανάτου και ζούσαν ξέγνοιαστα ("και πάνω από τη γαλάζια τους ποδιά φοράν τις Κυριακές τα γιορτινά τους"). Ωστόσο, τις νύχτες που κοιτούν τον ουρανό, ένα άστρο παιδεύει το μυαλό τους. Η οπτική αυτή **εικόνα** ολοκληρώνεται με την απάντηση του δασκάλου, ο οποίος τους αποκαλύπτει πως πρόκειται για τη γη, την αρρώστια και πληγή του σύμπαντος. Η χρήση του **μεταφορικού** και εικονοπλαστικού λόγου ("κι ακούραστοι του ονείρου κυνηγοί κεντάνε με συνθήματα τους τοίχους) είναι δηλωτική της αγωνίας των ανθρώπων να κυνηγούν ακούραστα το όνειρο ενός καλύτερου κόσμου. Οι πληγές και οι αρρώστιες της γης προκαλούν δάκρυα στα μάτια των παιδιών και από εκείνη τη βραδιά βάλαν μιαν έγνοια στη μικρούλα τους καρδιά.

Το β' ερώτημα είναι προσωπικό περιμένουμε οποιαδήποτε απάντηση, η οποία θα τεκμηριωθεί. Ωστόσο να θυμόμαστε ότι ο κόσμος μόνο όταν τον μοιράζεσαι υπάρχει.

Διαβάζοντας το ποίημα του Γκάτσου, ομολογώ, πως ταξιδεύω στον ιδεατό κόσμο του Σείριου. Γίνομαι ένα με τα παιδιά εκεί. Εκεί, μακριά από την ιδιότητα, τον ατομικισμό, τον πόλεμο, την παιδική κακοποίηση, τα παιδιά απολαμβάνουν την αθωότητα της ηλικίας τους και κοιτώντας τα αστέρια κάνουν τα δικά τους όνειρα για το μέλλον. Ας ταξιδέψουμε, λοιπόν, όλοι μαζί στον Σείριο!

Θέμα Δ

Δ1. Σε μια νεανική ιστοσελίδα δημοσιεύονται τα Κείμενα 1 και 2 και καλείσαι, αφού τα μελετήσεις, να απαντήσεις με ένα άρθρο (350-400 λέξεις), στην ίδια ιστοσελίδα, στα παρακάτω ερωτήματα:

- α) Με ποια εφόδια πιστεύεις ότι θα μπορέσεις να αντιμετωπίσεις τον κόσμο στην περίπτωση που επιβεβαιωθούν οι ανησυχίες που περιγράφονται στην παράγραφο 2 του Κειμένου 1;
- β) Με ποιες συγκεκριμένες δράσεις, κατά τη γνώμη σου, θα μπορούσατε εσείς οι νέοι να βελτιώσετε τον κόσμο;

Μονάδες 30

Επικοινωνιακό πλαίσιο: άρθρο σε νεανική ιστοσελίδα, επίσημο ύφος, εναλλαγή ρηματικών προσώπων γ' και α' και β' εκεί που ζητάει την προσωπική γνώμη.

ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ ΤΙΤΛΟΣ: ΟΙ ΝΕΟΙ ΠΑΙΡΝΟΥΝ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΣΤΑ ΧΕΡΙΑ ΤΟΥΣ

Αφορμή από τα κείμενα 1 ή 2

- α) Με ποια **εφόδια** πιστεύεις ότι θα μπορέσεις να αντιμετωπίσεις τον κόσμο στην περίπτωση που επιβεβαιωθούν οι ανησυχίες που περιγράφονται στην παράγραφο 2 του Κειμένου 1;

Απαραίτητα εφόδια με τα οποία οι σύγχρονοι νέοι καλούνται να αντιμετωπίσουν τις ανησυχίες για το μέλλον:

- **Πνευματικός** τομέας (πνευματική ανάπτυξη, ελεύθερη σκέψη και όξυνση του πνεύματος, δημιουργία υπεύθυνης και ελεύθερης προσωπικότητας).
- **Ηθικός** - Συναισθηματικός τομέας (ανθρωπιστικές ηθικές αρχές και αξίες, μίμηση θετικών πρότυπων, ποικίλες ψυχικές αρετές που είναι βασικοί παράγοντες επιτυχίας στη ζωή).
- **Κοινωνικός- Πολιτικός** τομέας (ομαλή κοινωνικοποίηση, να είναι γνώστες των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων τους, δημοκρατική συνείδηση, πολίτες του κόσμου)
- **Επαγγελματικός** τομέας (απαραίτητες γνώσεις για μελλοντική επαγγελματική αποκατάσταση, σωστός επαγγελματικός προσανατολισμός, ώστε να οδηγηθούν στην σωστή επιλογή επαγγέλματος).
- **Πολιτιστικός- Εθνικός** τομέας (γνώση των πολιτιστικών στοιχείων του παρελθόντος, των αξιών και της παράδοσης, ώστε να συνεισφέρουν στη διατήρηση της πολιτιστικής ταυτότητας και την καλλιέργεια εθνικής αυτογνωσίας).

- **Διεθνιστικός** τομέας: (απαλλαγή από στερεοτυπικές αντιλήψεις και προκαταλήψεις, αρχές και αξίες που προάγουν την αρμονική συμβίωση και συνεργασία μεταξύ των άλλων πολιτισμών)

β) Με ποιες συγκεκριμένες δράσεις, κατά τη γνώμη σου, θα μπορούσατε εσείς οι νέοι να βελτιώσετε τον κόσμο;

Σε έναν κόσμο που διαρκώς αλλάζει, με τις προοπτικές για το μέλλον να φαντάζουν δυσοίונες, οι νέοι οφείλουμε να αναλάβουμε δράση μέσω:

- ✓ του **εθελοντισμού**: συνεργασία με ΜΚΟ, δράσεις φιλανθρωπίας, συνεισφοράς, εξοικείωση με τη δράση των ανθρωπιστικών οργανώσεων.
- ✓ των **περιβαλλοντικών** προγραμμάτων: οικολογική δράση (π.χ. συμμετοχή σε περιβαλλοντικές δράσεις, όπως εκστρατείες δένδροφύτευσης, αναδάσωσης, περιβαλλοντικά πράγματα του Υπουργείου) που συντελούν στην ευαισθητοποίηση για τα οικολογικά προβλήματα.
- ✓ επιμορφωτικές/ πολιτιστικών **δράσεων**, επισκέψεις σε πολιτιστικούς χώρους, όπως θέατρα, μουσεία, αρχαιολογικούς χώρους, διοργάνωση πολιτιστικών εκδηλώσεων από τα ίδια τα σχολεία και τους δήμους/ κοινότητες με συμμετοχή των μαθητών, με σκοπό την ενίσχυση της εθνικής τους ταυτότητας.
- ✓ του **θεσμού των μαθητικών συμβουλίων και της Βουλής των Εφήβων**: ενίσχυση των θεσμών αυτών, καθώς μέσω αυτών οι μαθητές διαμορφώνουν πολιτική/ δημοκρατική συνείδηση, ωριμάζουν, γίνονται περισσότερο υπεύθυνοι, συναποφασίζουν για κοινά προβλήματα, βγαίνουν από τα στενά όρια της ατομικότητας, αναπτύσσουν συλλογικό πνεύμα.
- ✓ της **δημοσιογραφικής δράσης**: έκδοση έντυπης/ ηλεκτρονικής σχολικής εφημερίδας, καταγραφή και παρακολούθηση των εξελίξεων σε επίπεδο τοπικής κοινωνίας (Δήμου - Κοινότητας), οι μαθητευόμενοι δημοσιογράφοι που ασκούνται στην ερμηνευτική δημοσιογραφία, ασκούν κριτική, εμβαθύνουν στα γεγονότα, διαμορφώνουν άποψη για τις εξελίξεις, πολιτική σκέψη και συνείδηση.

Επίλογος: Η ανάγκη ανάληψης δράσης από τους νέους της χώρας για την αντιμετώπιση των δυσμενών αυτών προοπτικών εμφανίζεται πιο επιτακτική από ποτέ. Οι φορείς αγωγής οφείλουν να εκπληρώσουν τον σκοπό τους και να συμβάλλουν στη δημιουργία ολοκληρωμένων προσωπικοτήτων, οι οποίες να καταφέρουν να ανταπεξέλθουν σε όλες τις επικείμενες δυσκολίες. Από την πλευρά μας, εμείς οι νέοι οφείλουμε να οραματιστούμε ένα καλύτερο μέλλον, στο οποίο θα μπορούμε να δημιουργήσουμε με ασφάλεια και ελευθερία.